

УДК: 378.4(477.54):793.3

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2024.5.01.05>© **Олена Єфімова**

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри хореографії факультету мистецтв ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Харків, Україна

email: kaf-choreography@hnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-5532-7324>

© **Вадим Алтухов**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії факультету мистецтв ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Харків, Україна

email: vad.alt@hnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-9331-4142>

ЗНАЧЕННЯ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 024 ХОРЕОГРАФІЯ

У статті показано специфіку викладання народно-сценічного танцю в рамках дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю». Проаналізовано навчально-виховний процес першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою 024 Хореографія. Виокремлено мету навчальної дисципліни та показано можливості завдяки яким здобувачі можуть оволодіти вміннями та навичками викладацької діяльності. Зазначено, який м'язовий апарат працює при виконанні екзерсису з народно-сценічного танцю. У статті приділена увага міждисциплінарним зв'язкам навчальних дисциплін «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», «Основи композиції та постановки танцю», «Підготовка концертних номерів», «Практикум з хореографічного ансамблю» та інші. Наголошується, про важливість практичної діяльності та участі здобувачів-хореографів у складах хореографічних ансамблів. Оцінено вплив роботи Народного ансамблю народного танцю «Зорицвіт» на розвиток професійних компетенцій здобувачів спеціальності 024 Хореографія. Розглянуто репертуар НАНТ «Зорицвіт», який дозволяє долучити здобувачів до прагнення розвивати та поглиблювати свої професійні знання та навички. Дані методичні рекомендації дозволяють урізноманітнити композиційно-лексичним матеріалом екзерсис біля верстата з народно-сценічного танцю для розширення кола знань у галузі народного танцю.

Ключові слова: народно-сценічний танець, хореографічна освіта, навчання, студенти, компетентності.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями.

У сучасних умовах розвитку вищої хореографічної освіти потреба у вдосконаленні організаційних та педагогічних умов викладання народно-сценічного танцю ставить нові завдання у цій освітній галузі. Хореографічна діяльність не терпить професійної невідповідності, та якісний відбір учнів, стимулювання розвитку справжнього покликання до професії є обов'язковими умовами навчання майбут-

ніх виконавців та викладачів. Однак, навіть у тих, хто обдарований природою та володіє виразними здібностями до хореографічної діяльності, не завжди вистачає дисципліни та внутрішньої мотивації для вивчення складних елементів і трюків, для освоєння важких спеціальних (хореографічних) предметів.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Теоретичні та методичні аспекти народно-сценічного танцю (композиційну побудо-

ву, назви рухів, стилістичні особливості тощо) було описано у творах видатних українців засновників системи народно-сценічного танцю В. Авраменко (1947), В. Верховинець (1996), К. Василенко (1990), А. Гуменюк (1963), А. Кривохижа (2012) та інші. Система підготовки майбутніх викладачів народно-сценічного танцю розглядалася у наукових доробках О. Голдріч (1999), Д. Демків (2001), Є. Зайцев (2007), Ю. Колесниченко (2007), К. Островська (2010), В. Шкориненко (2003) та інші. Зазначені автори внесли значний вклад у розвиток та удосконалення теоретико-методологічних засад становлення та розвитку народно-сценічного танцю як навчальної дисципліни.

Формулювання цілей та завдань статті. Проаналізувати та розкрити значення народно-сценічного танцю у системі підготовки здобувачів за спеціальністю 024 хореографія.

Виклад основного матеріалу. Народно-сценічний танець входить до дисциплін професійної та практичної підготовки є важливим носієм у навчально-виховному процесі кафедри хореографії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Метою дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічний танець» є професійна підготовка здобувача до педагогічної діяльності у сфері сучасної хореографічної освіти, формування необхідного комплексу знань у галузі теорії та методики народно-сценічного танцю, а також знайомство з різноманітними формами, стилів, що існують у світовій сценічній хореографії. Вдосконалення виконавської техніки, розвиток координації руху, почуття ритму, прояви власної індивідуальності під час виконання зразків народно-сценічного танцю.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі отримують також навички з побудови, проведення та методики викладання уроку народно-сценічного танцю; твори танцювальних комбінацій, етюдів, композицій, хореографічних номерів на матеріалі танців різних національностей; емоційної виразності виконання; передачі національного характеру та манери танців різних народів, складності їх темпів та ритмів.

Програмний матеріал, який вивчається протягом всього курсу навчання на першо-

му (бакалаврському) та на другому (магістерському) рівнях вищої освіти, представлений у порядку, найбільш вдалому для вивчення. Щоразу, з кожним семестром, національний матеріал ускладнюється, викладається з урахуванням взаємозв'язку теорії з практикою. Програма ознайомлює здобувачів із танцювальною культурою різних народів, історією конкретного танцю, умовами, в яких сформувалися його унікальні риси, з характером народу, який його створив та виконує, а також з музикою та костюмами. Особливе значення в процесі вивчення матеріалу має образна подача хореографічного матеріалу. Часом лише вдалий вибір порівняння, що характеризує той чи інший рух, може замінити години одноманітного повторення.

Удосконалити отримані знання, вміння та навички в галузі народно-сценічного танцю, здобувачі можуть на дисципліні «Практикум з хореографічного ансамблю». Окрім того, здобувачі можуть приєднуватися до хореографічних ансамблів кафедри хореографії ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Серед них є Народний ансамбль народно-го танцю «Зорицвіт», який започаткував свою роботу в стінах ХГПУ імені Г.С. Сковороди у 1999 р. (нині ХНПУ імені Г.С. Сковороди). Керівниками ансамблю є лауреат конкурсу Каріне Редько (лауреат конкурсу П. Вірського) та Ольга Лиманська (відмінник освіти України, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії), балетмейстер – Ольга Барабаш (лауреат міжнародних конкурсів). Репертуар ансамблю складають номери української народно-сценічної хореографії: «Варенички», «Ой, заграйте, музиченьки», «Полька з бочкою», «Несе Галя воду», «Чорноморочка», «На ярмарку», «Наша баба» та інші.

Особливість цих номерів полягає у використанні при їх постановці танцювального фольклору різних областей України, несуть у своїй основі фольклорні мотиви, зберігаючи і передаючи споконвічно українські танцювальні канони і традиції з покоління в покоління. Здобувачі на заняттях в ансамблі Народному ансамблі народного танцю «Зорицвіт» опановують програмні компетенції, розвивають кругозір як постановники, розширюють знання лексики та відпрацьовують методику

виконання рухів.

Слід зазначити, що після навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, випускники мають можливість продовжити освіту на другому (магістерському) рівні вищої освіти за напрямом підготовки 02 «Культура і Мистецтво», спеціальність 024 «Хореографія».

У тих, хто навчається, з'явилася можливість удосконалювати свій рівень майстерності в народно-сценічному танці в рамках дисципліни «Основи композиції та постановки танцю», «Підготовка концертних номерів». На практичних заняттях здобувачі-магістри закріплюють та систематизують отримані теоретичні знання, застосовують їх на практиці у виконавській діяльності, а також опановують методику педагогічної роботи в галузі танцювального мистецтва народів світу.

Практичні навички і уміння здобувачі можуть застосовувати на навчальній (педагогічній) практиці, яку проходять в аудиторіях (зараз дистанційно) кафедри хореографії, навчаючи здобувачів-бакалаврів. У процесі практики студенти створюють комбінації екзерсисів біля балетного станка та в центрі зали, спрямовані на розігрів м'язів, покращення гнучкості, розвиток сили та координації рухів.

Навчальні комбінації, що входять до екзерсису біля верстата за народно-сценічним танцем, вибудовані у певній послідовності – це форма, яку наповнена відповідним кожний вправі змістом. Порядок вправ біля верстата встановлюється по чергуванню м'язів, що тренуються про які ми поговоримо нижчі. Однак у різних літературних джерелах цей порядок варіюється. Це дослідження базується на послідовності рухів екзерсису біля верстата, запропоновані Є. Зайцевим та Ю. Колесниченко: присідання, вправи на розвиток рухливості стопи (Battement tendu та Battement tendu jeté), вправи з ненапруженою стопою (Flic-flac), вправи на вистукування, обертальні та кругообертальні вправи (Rond de jambe par terre, підготовка до вірьовочки з розворотом коліна на 90°, battement fondu), м'яке відкривання ноги (battement développé), великі кидкові рухи (Grand battement jeté) (Зайцев, Колесниченко, 2007, с. 3-5).

Зауважимо, що усі комбінації несуть логічний, цілеспрямований розвиток навчально-

го руху, що є основою побудови комбінації та потребує особливої уваги. Викладачам з «Теорії та методики викладання народно-сценічного танцю» слід приділяти увагу до ретельного опрацювання на першому етапі вивчення усіх вправ біля верстата. Що ми маємо на увазі: правильне відведення ноги по усім напрямам (вперед, до сторони, назад) у «чистому» вигляді, воно може поєднуватися з елементами національного танцю та сполучними рухами. Навчальна вправа поєднується з елементами національного танцю, однак зайве ускладнення координації та використання ненавчальних танцювальних рухів можуть завадити цьому. Сполучні рухи та елементи національних танців відіграють другорядну роль по відношенню до основної вправи, але разом з тим вони не повинні мати абстрактний характер.

Окрім того, слід врахувати, що при складанні комбінацій велике значення має єдність музичної та хореографічної побудови. Музичний супровід має відповідати національному характеру, темпу, ритму та збігатися з початком та кінцем музичної фрази. На уроці народно-сценічного танцю найбільш характерні розміри 2/4, 3/4, 4/4. Для рухів спокійного характеру, таких як plie, battement fondu, rond de jambe par terre, battement developpe, прийнятні музичні розміри 4/4, 3/4. Для рухів чіткого, ритмічного характеру, таких як battement tendu, battement tendu jete, мотузочка, вистукування, flic-flac, будуть відповідати музичні розміри 2/4 (Зайцев, Колесниченко, 2007, с. 30).

На другому курсі закріплюється пройдений матеріал, і закріплюються вправи у верстата та на середині зали в ускладненому варіанті. Побудова комбінацій має відповідати таким вимогам:

- вищий рівень виконавства;
- знання кількох видів навчального руху екзерсису, які у комбінаційному поєднанні дають можливість простежити розвиток цього руху;
- поєднання основного навчального руху з іншими елементами, що мають з ним загальну спрямованість з метою посилення його функції;
- збільшення кількості виконуваних рухів з метою розвитку сили ніг;
- велику увагу приділити силі ніг;

- велику увагу приділити точній манері виконання (характерне положення корпусу, рук, ніг, голови та взаємини у парі, внутрішнє відчуття національних особливостей характеру).

Зазначимо, що процес складання комбінацій повинен ґрунтуватися на наступні принципи: рівномірний розподіл фізичного навантаження на суглоби, зв'язки, м'язи, а також на розвиток комбінації від простого до складного.

У народно-сценічному екзерсисі передбачається використання деяких елементів класичного танцю та комбінування їх з основними рухами народного танцю відповідно до завдань навчальної програми. Тому ми бачимо тісний міждисциплінарний зв'язок «Теорії та методики викладання класичного танцю» з «Теорією та методикою викладання народно-сценічного танцю».

У народно-сценічному екзерсисі передбачається використання деяких елементів класичного танцю та комбінування їх з основними рухами народного танцю відповідно до завдань навчальної програми. У рамках цієї дисципліни студенти не тільки вивчають різні групи національних танців, їх специфічні риси та особливості виконання, а й набувають методичних знань та практичних навичок творчо-викладацької діяльності, необхідні для подальшої професійної діяльності як педагога-хореографа.

На третьому році навчання комбінації будуються з урахуванням виконання технічно складних рухів у прискорених темпах, ґрунтуючись на принципах побудови комбінацій, описаних вище. В екзерсисі у верстата вводиться досить багато вправ, виконаних зі стрибком і стрибком на опорній нозі, тому при складанні комбінацій необхідно пам'ятати про опорну нозі, яку падає велике фізичне навантаження.

Слід врахувати, що рухи зі стрибком та стрибком потрібно комбінувати з іншими елементами цього класу так, щоб не перенавантажити опорну ногу, але основна вправа не повинна втрачати навчальну спрямованість та ефективність.

Деякі форми комбінацій можуть бути складені з вузько навчальною метою, оскільки за їх допомогою відпрацьовуються технічно складні рухи, при цьому танцювальні форми

комбінацій спрямовані на розвиток виразності, артистичності та навичок сценічного виконання. Таким чином, поєднання у класі різних форм комбінацій, об'єднаних загальними та єдиними цілями, оптимізує вирішення педагогічних завдань та впливає на виховання технічно сильних виконавців та художньо-артистичних особистостей.

Основні завдання навчання на 4 курсі – розвиток танцювальності, пластичності та вільного володіння навичками координація рухів. Виходячи з комбінації мають будуватися за принципом розмаїття, зокрема, рухом рук та чітко-ритмічним рухом ніг. В якості прикладу наведемо комбінацію на «вистукування», коли при руху ніг, що роблять удари, руки і корпус плавно і м'яко переходять з одного положення в інше, не фіксують проміжних позицій, а також контраст між логічним розвитком основного руху та рухом, різко протилежним йому за темпом, ритмом та виглядом. Такі комбінації ставлять перед учнями додаткові труднощі, створені задля розвитку координації та техніки виконання.

На другому (магістерському) рівні вищої освіти здобувачі вивчають не тільки нові національності але й складають повністю урок. Викладач контролює створення комбінацій екзерсису, допомагає вирішувати педагогічні проблеми з якими стикається здобувач у ході складанні твору (етюду) на середині залу. Процес складання здобувачами комбінацій та етюдів спирається на такі фактори:

- сукупність відомостей про специфіку народно-сценічного танцю як своєрідного жанру сценічної хореографії;
- знання етнічних та культурних особливостей різних національностей;
- знання теорії та методики викладання народно-сценічного танцю;
- володіння технікою та виразністю виконання народно-сценічного танцю;
- володіння методикою творення хореографічних композицій та комбінацій на основі елементів народно-сценічного танцю;
- володіння методикою репетиторської роботи;
- володіння комплексом загальнопедагогічних та психологічних знань, що застосовуються у професійній діяльності.

Далі, в процесі практики здобувачі розучують фрагмент номера або повноцінну хореографічну постановку на матеріалі народів світу (на вибір) під керівництвом педагога відповідно до робочої програми та завдань кожного курсу. Кожен урок спирається на закономірності його розвитку і будується за принципом від простого до складного, від малого до великого і є як би черговою ланкою, що послідовно ускладнюється в ланцюзі всього курсу навчання.

Досвідчений викладач добре знає, що доброзичливий тон, легкість ведення занять, усмішка педагога, гумор змінюють мікроклімат уроку, звільняють від скутості і, зрештою, підвищують сприйняття і виразність виконавців (Авраменко, 1947).

Висновки. Народно-сценічний танець як один із основних видів хореографії має велике значення для танцювального мистецтва і посідає чільне місце у сучасній хореографічній освіті. У роботі викладача Харківського національного педагогічного університету з теорії та методики викладання народно-сценічного танцю велике значення приділяється правильній побудові (плануванню) уроку.

Крім того міждисциплінарні зв'язки впливають на рівень складності навчальних комбінацій, етюдів та планування уроку з «Теорії та методики викладання народно-сценічного танцю». Вважаємо, що наведені методичні рекомендації у статті можуть бути використані у діяльності вчителів та керівників хореографічних колективів при підготовці учнів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Авраменко В. К. (1947). Українські національні танки, музика і стрій. Голівуд [та ін.]. *DIASPORIANA. ORG.UA електронна бібліотека*, 80 с. <https://diasporiana.org.ua/mistetstvo/10030-avramenko-v-ukrayinski-natsionalni-tanki-muzika-i-striy/>
- Василенко К.Ю. (1996). Лексика українського народно-сценічного танцю. К.: Мистецтво, 496 с. <https://book-center.kiev.ua/ua/?page=book&id=3345>
- Верховинець В. (1990). Теорія українського народного танцю. [5-те вид., доповн.]. Київ: Музична Україна, 151 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014380>
- Гуменюк А. (1962). Українські народні танці. К. : Видавництво академії наук Української РСР. 360 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014868>
- Демків Д. Я. (2001). *Чуперчук – феномен гуцульської хореографії*. Коломия: Вік, 168 с.
- Зубатов С.Л. (2017). Методика викладання українського народного танцю : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 376. <https://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/Zubатов.pdf>
- Кіптілова Н. (2014). Гопак як один з феноменів українського танцю. *Вісник Львівського університету*. Серія мист-во. №14. С. 75-80.
- Зайцев Є.В., Колесниченко Ю.В. (2007). Основи народно-сценічного танцю. Навч. посібник для вищих навч. закладів культури і мистецтв I-IV рівня акредитації /Вид. друге, доопрацьоване і доповнене. Вінниця: НОВА КНИГА, 416 с. <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/e.-zajczey-yu.-kolesnychenko-osnovy-narodno-scenichnogo-tancyu.pdf>
- Кривохижа А. (2012). Роздуми про мистецтво танцю. *Записки балетмейстера*. Кіровоград : Центрально-українське видавництво, 172 с.
- Підлипська А. М. (2015). Народно-сценічний танець як засіб впливу на національну свідомість та самосвідомість. *Вісник Львівського університету*. Серія мистецтвознавство. Львів., № 17. С. 156-160. <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/viewFile/3293/3351>
- Островська К. (2010). Український народно-сценічний танець у професійній освіті. *Культура України*. Т. 30, 184-191. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura30/21.pdf
- Шкоріненко В. (2003). Народний танець у традиційній і сучасній культурі України: Автореф. дис... канд. мистецтвознав. : 17.00.01 / В. Шкоріненко Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв. К., 2003. 18 с.
- Shatulsky, M. (1986). *The Ukrainian Folk Dance*. Toronto : Kobzar Publishing Co. Ltd, 1986. 210 p. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013408>

REFERENCES

- Avramenko V. K. (1947). Ukrainski natsionalni tanky, muzyka i strii. Holivud [Ukrainian national tanks, music and formation. Hollywood], 80 s. [in Ukrainian].
- Vasylenko K.Iu. (1996). Leksyka ukrainskoho narodno-stsenichnoho tantsiu [Vocabulary of Ukrainian folk and stage dance]. K.: Mystetstvo, 496 s. [in Ukrainian].
- Verkhovynets V. (1990). Teoriia ukrainskoho narodnoho tantsiu. [5-te vyd., dopovn.]. [Theory of Ukrainian folk dance]. Kyiv : Muzychna Ukraina, 151 s. [in Ukrainian].
- Humeniuk A. (1962). Ukrainski narodni tantsi [Ukrainian folk dance]. K.: Vydavnytstvo akademii nauk Ukrainskoi RSR. 360 s. [in Ukrainian].
- Demkiv D. Ya. (2001). Chuperchuk – fenomen hutsulskoi khoreohrafii [Chuperchuk is a phenomenon of Hutsul choreography]. Kolomyia: Vik, 168 s. [in Ukrainian].
- Kiptilova N. (2014). Hopak yak odyn z fenomeniv ukrainskoho tantsiu [Hopak as one of the phenomena of Ukrainian dance]. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia myst-vo. №14. S. 75-80 [in Ukrainian].
- Zaitsev Ye.V., Kolesnychenko Yu.V. (2007). Osnovy narodno-stsenichnoho tantsiu [Basics of folk dance]. Navch. posibnyk dlia vyshchych navch. zakladiv kultury i mystetstv I-IV rivnia akredytatsii/Vyd. druhe, doopratsovane i dopovnene. Vinnytsia: NOVA KNYHA, 416 s. [in Ukrainian].
- Kryvokhyzha A. (2012). Rozdumy pro mystetstvo tantsiu [Reflections on the art of dance]. Zapysky baletmeistera. Kirovohrad: Tsentralno-ukrainske vydavnytstvo, 172 s. [in Ukrainian].
- Pidlypska A. M. (2015). Narodno-stsenichni tanets yak zasib vplyvu na natsionalnu svidomist ta samosvidomist. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia mystetstvoznavstvo. Lviv,. № 17. S. 156-160 [in Ukrainian].
- Ostrovskya, K. (2010). Ukrainskyi narodno-stsenichni tanets u systemi profesiinoi osvity [Ukrainian folk-stage dance in the system of professional education]. Kultura Ukrainy [Culture of Ukraine], 30, 184-191 [in Ukrainian].
- Shkorinenko V. (2003). Narodnyi tanets u tradytsiinii i suchasni kulturi [Folk dance in traditional and modern culture of Ukraine]. Ukrainy: Avtoref. dys... kand. mystetstvoznav. : 17.00.01 / V. Shkorinenko Derzhavna akademiia kerivnykh kadriv kultury i mystetstv. K. 18 s. [in Ukrainian].
- Shatul'sky M. (1980). The Ukrainian Folk Dance. Toronto : Kobzar Publishing Co. Ltd, 210 p [in English].

Надійшла до редакції / Received: 4.04.2024
 Рекомендовано до друку / Accepted: 03.06.2024

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2024.5.01.05>

© *Olena Yefimova*

Candidate of Pedagogic sciences,
Assistant Professor, Head of Department
in Choreography Faculty of Arts,
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical
University

Kharkiv, Ukraine

email: kaf-choreography@hnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-5532-7324>

© *Vadym Altukhov*

Candidate of Pedagogic sciences, Assistant
Professor Department of Choreography
Faculty of Arts, H.S. Skovoroda Kharkiv
National Pedagogical University

Kharkiv, Ukraine

email: vad.alt@hnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-9331-4142>

THE SIGNIFICANCE OF FOLK-STAGE DANCE IN THE TRAINING SYSTEM OF APPLICANTS IN THE SPECIALTY 024 CHOREOGRAPHY

The article shows the specifics of teaching folk stage dance within the discipline «Theory and Methodology of Teaching Folk Stage Dance».

The scientific novelty. The article describes the author's development of a folk-stage dance exercise at the machine based on the use of material from national dances.

Results. The educational process of the first (bachelor's) and second (master's) levels of higher education according to the educational program 024 Choreography was analyzed. The goal of the academic discipline is highlighted and opportunities are shown thanks to which applicants can master the skills and abilities of teaching. It is indicated which muscle apparatus works when performing an exercise from a folk stage dance. The article pays attention to the interdisciplinary connections of the educational disciplines «Theory and teaching methods of folk-stage dance», «Fundamentals of dance composition and staging», «Preparation of concert numbers», «Practical course on choreographic ensemble» and others. It is emphasized the importance of practical activities and participation of award-winning choreographers in choreographic ensembles. The impact of the work of the People's Ensemble of Folk Dance «Zoritsvit» on the development of professional competencies of applicants of the specialty 024 Choreography was evaluated. The repertoire of the National Academy of Sciences «Zorytsvit» was considered, which allows applicants to be involved in the desire to develop and deepen their professional knowledge and skills.

The study of specific material in the course is described; formation and consolidation of basic performance skills and abilities; development of choreographic data (posture, turn, step, flexibility, foot tension, musicality, etc.). It is emphasized that the dance is presented as a kind of synthesis of the culture of classical, folk, characteristic dance, folklore sources.

Conclusions. These methodological recommendations allow you to diversify the compositional and lexical material of the folk-stage dance exercise at the machine to expand the range of knowledge in the field of folk dance.

Keywords: folk stage dance, choreographic education, teaching, students, competences.